

Una Diputació hereva de la Mancomunitat

Article de Joan Tarn, president de la Diputació de Lleida

Imatge del president de la Diputació de Lleida, Joan Tarn | ACN

[despiece]Senyor director,

[nointext]

El 5 de maig de 1822 comença a funcionar la Diputació de Lleida. Però el XIX és un segle de poques estabilitats polítiques i desapareix un any després. Certament, doncs, s'acompleixen 200 anys dels inicis de la divisió provincial espanyola, però la seua consolidació cal buscar-la a la dècada següent, tot i que les actuals diputacions catalanes poc tenen a veure amb les que el govern Mendizábal va establir per decret el 1835, al capdavant de les quals hi situà un delegat governamental, després anomenat governador civil.

A les reunions de Cadis de 1810-1812, la gran majoria dels delegats catalans hi anaven assegurant que la seva prioritat fonamental era de defensa dels interessos proteccionistes del comerç i la indústria catalana i de recuperació de les antigues llibertats de Catalunya. No endebades, l'economista Antoni de Campmany no dubtarà de condemnar durant les sessions la forma en què "las armas de Felipe V, más poderosas que las leyes, hicieron callar todas las instituciones libres en Cataluña".

El triomf definitiu del constitucionalisme espanyol de 1837, un cop acabat l'absolutisme de Ferran VII, decebria progressivament les esperances dels catalans davant un estat liberal que continuava sent un programa d'absorció, més que no pas d'inclusió i coordinació, amb l'obligació de sotmetre's a una política que no responia a les necessitats i el dinamisme propis de la Catalunya vuitcentista.

El desplegament d'aquella força centralitzadora de l'Estat liberal espanyol culminà al segle següent,

amb les dictadures de Primo de Rivera i de Franco, quan les diputacions esdevingueren l'avançada al territori d'una tasca nacionalitzadora real, política i burocràtica. Per tant, els nexes d'unió històrics de les diputacions catalanes actuals cal situar-los, no en l'intent liberal de les Corts de Cadis ni en els totalitarismes subsegüents, sinó en institucions catalanes i pragmàtiques com la Mancomunitat de Catalunya -que canalitza el procés de recuperació històrica, cultural i lingüística iniciat durant la Renaixença- i en la Generalitat republicana -que aprofundeix en moltes d'aquelles polítiques noucentistes i n'impulsa de noves, especialment de caire social i igualitàries.

Quan Prat de la Riba proposa de constituir la Mancomunitat de Catalunya a partir de la unió solidària de les quatre diputacions catalanes, al capdavant de la de Lleida hi troba el president Josep Maria Espanya, que més tard arribaria a ser conseller de Governació de la Generalitat republicana i salvaria nombrosos perseguits durant la guerra del 36: com Alfred Perenya, impulsor del Casal Social de la Joventut Republicana de Lleida i el Camp d'Esports; el metge i poeta Josep Estadella i Arnó, o l'advocat Romà Sol i Mestre, que també presidí la Diputació de Lleida, entre tants d'altres. I és en aquests personatges i les seves polítiques que la Diputació de Lleida ha continuat una tasca de vertebració social i territorial a favor dels pobles, les persones i el país. I ens sentim representants en la seva aposta per Lleida, que a l'actualitat són les polítiques que impulsem per fer arrelar les persones i el talent als municipis rurals, afectats per dècades de desinversió de les administracions més allunyades de la realitat que es viu a la Catalunya sencera, la que construïm des del món local.

En moments de vicissituds polítiques i migradeses pressupostàries, el paper que han assumit a casa nostra les administracions de segon grau ha estat decisiu i visualitza la incidència altament positiva que exercim per al bon funcionament dels territoris i el desenvolupament socioeconòmic dels seus habitants. Nosaltres, a Lleida, ho exemplifiquem amb la frase que la Diputació és la força dels Municipis: som l'administració que aporta al món local capacitat financera per abordar tant el dia a dia com els projectes de futur, a través de plans econòmics objectius, transparents, equitatius i que aporta criteris de discriminació positiva en favor dels municipis en risc de despoblament o que pateixen els efectes de l'entorn de muntanya. Li diem governança republicana.

Per tot plegat, aquest 200 aniversari no és per celebrar, revisar o afalagar cap passat nostàlgic d'una organització territorial imposada, centralitzadora i basada en el model jacobí francès, sinó que des de Lleida volem renovar el compromís de col·laboració de les diputacions catalanes amb el món local i l'aposta pels municipis, els sectors productius i les seves capacitats. Perquè la tasca dels ens supramunicipals, a l'espera d'un model de vertebració territorial propi -i no l'imposat de dos segles ençà-, continuarà sent imprescindible com a eina de gestió, cooperació i coordinació de les àrees locals. I encara més en territoris rurals i de poc gruix demogràfic com les comarques de Lleida, on les polítiques desplegades per la Diputació contribueixen decisivament a la sociabilitat local, el benestar social, l'impuls del sector productiu i l'arrelament de la població al territori.

Joan Talarn i Gilabert

President de la Diputació de Lleida

[despiece]

[noticiadiari]68/12444[/noticiadiari]

[despiece] **Avís**

Els continguts publicats a la secció del lector *Dis la teva!* no necessàriament s'adiuen a la línia editorial de **Pallars Digital**. Aquest mitjà no es fa responsable de les opinions que aquí s'hi expressen.

[despiece]